

Fél éve az Unióban

Fél évvel az uniós csatlakozásunk után érdemes áttekinteni az építésügyet, az építő- és építőanyag-ipari ágazat elmúlt időszakbeli fontosabb történéseit. Természetesen semmilyen törés vagy hirtelen ugrás nem történt május elsején a hazai szakmai berkekben. Az építés európai és világtendenciái is fokozatosan araszolnak tovább. Igaz, a hazai piaci szereplők egy része ezekről nem tud, vagy nem akar tudomást szerezni.

Attól, hogy a világ három fő építési pilléréből (Európai Unió, Egyesült Államok, Japán) az élen állónak a része lettünk, a piaci szereplőkkel szembeni kihívások nem hogy csökkentek, hanem éppen ellenkezőleg, növekedtek. A globalizáció, a tőkekoncentráció gyorsuló ütemben haladt előre, különösen az építőanyag-ipar egyes szegmenseiben. Nem kétséges, hogy ez a tendencia a komplexitás magasabb szintjén (piaci részesedés koncentrálódása nem egy, hanem több építőanyag-ipari alágazatban, kiegészülve az építési kapacitások egész sorozatával) felerősödve tovább folytatódik. Ha megnézzük a piacvezető cégek piaci részarány-változásának mutatóit, akkor ez nem lehet kétséges.

Bár az Unió építési produktumából a hazai piac kevesebb, mint egy százalékot képvisel, azért az uniós piaci szereplők érdeklődése a hazai építési és építőanyag-ipari piac iránt növekvő.

Azokon a területeken is – magasépítés, ezen belül lakásépítés –, ahol a termelés legalábbis időszakosan stagnál vagy visszaesik. Az infrastrukturális területeken – közlekedési építés, környezetvédelmi beruházások, különösen, ha figyelembe vesszük az uniós tagságunkból fakadó kötelezettségeinket és lehetőségeinket – a kiemelkedő szándék a piacszerzésben nem szorul magyarázatra.

Ezekhez a gyorsuló ütemben változó piaci körülményekhez történő igazodás szükségességét számos piaci szereplő felismerte, de sokan nem. Az előbbieket keresik a konkurenciával is közös érdekeltségen alapuló megoldásokat, amelyek nem tartoznak a tisztességtelen piaci magatartás kategóriájába. Erre több jó példa is felmu-

tatható a megújult szakmai szövetségek – például a Magyar Építőanyagipari Szövetség és tagszövetségei – tevékenységében. Egyre aktívabb szerepet vállalnak az uniós szakmai szintéren, egyéni és közös érdekeltségük érvényesítése érdekében. Természetesen még sok teendő megvalósításra vár.

Az építésügyi kormányzat uniós feladatainak ellátását is fejleszteni kell, aminek alapfeltétele a szükséges pénzügyi források biztosítása. Csak akkor lehet az Uniótól elvárt aktivitást teljesíteni, az egyes területeken meglévő lemaradásunkat behozni. A kormányzat és a szakmai szövetségek munkájának egymásra épülése mindegyik szervezet területén költség-megtakarításhoz vezethet. Nem mindenki ismeri fel, hogy az Unió intézményrendszerébe, döntés-előkészítő folyamatába történő befektetés építőipari és építőanyag-ipari vállalkozásaink versenyképességét alapvetően befolyásolja. Nem véletlen, hogy az Unió nagyobb államai, kormányai erre a célra jelentős forrásokat biztosítanak. Úgy vélik, ennél profitabilisabb befektetés nehezen képzelhető el. Igaz, a megtérülés hosszabb távon realizálódik.

Új helyzetet jelent, hogy az Unió intézményrendszerében, mindenekelőtt az Unió kormányát jelentő bizottságban magyar tisztségviselők is helyet kaptak, s vélhetően számuk tovább bővül. Tény, hogy ők az Unió alkalmazottai, és az Unió érdekében kell, hogy dolgozzanak. Ugyanakkor az az információ bázis, amihez rajtuk keresztül legalísan hozzájuthatunk és az, hogy a mi véleményünkkel és információinkkal jogszerűen befolyásolhatjuk az uniós folyamatokat, nagy kihívás és lehetőség számunkra. Legyen ez egy ügyintéző vagy egy fontos vezető beosztású személy. Szerencsére ez utóbbira is van példa. Az Európai Unió Bizottsága Közlekedési és Energetikai Főigazgatóságának közlekedésért felelős főigazgató-helyettese a GKM korábbi helyettes államtitkára, építőmérnök. A magyar közlekedésépítés elismerését is jelentő munkájához sok sikert kívánunk.

Horváth Sándor